

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.
MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÖTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban: A kiadóhivatalban; Budapest: Lang Lipót és Schwarz; Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukes és Mezei, Goldberger A. Bécsben: Haasenstein és Vogler, (Ottó Maasz), Schalek Henrik Oppelik Alajos, Dukes M.; Frankfurtban: Daube G. L. és Társa; Berlinben: Rudolf Mosse; Bukarestben: Herz I. és Vazina R. hirdetési irodájában

65. szám.

BRASSO, Kedd, június 9-én.

I-ső évfolyam 1885.

Válasz Brassó város polgármesterének.

IX.

Ugyanezen bérlő évekkel ezelőtt kérte a tanácsot, hogy engedje meg, miszerint a bérlő saját költségén a kávéház mellé, ott, a hol jelenleg a szabad föld van, egy üvegablakkal ellátott kioszkot építhessen. A tanács nevezettnek ezt nem engedte meg, pedig ha engedélyezi, ez által a kávéház és így a város egyik bértárgyának értékét és jövedelmezőségét emelte volna.

Hát mi tartóztatta vissza a tanácsot attól, hogy saját bérlőjének egy a város javát előmozdító kérését elutasítsa, mikor most, mint hallom, a Pensions-Anstalt épületében levő kávéháznak egy kioszk felállítását megengedte? Hisz ezen utóbbi kávéház ugyanis nagy konkurrencziát létesített a város kávéházával szemben, még pedig akkora konkurrencziát, hogy az utóbbi bérlője bérleengedésért volt kénytelen fordulni. Es mi az oka annak, hogy nálunk nem egyforma mértékkel mérnek?

A t. polgármester ur, igaz, elnöke a nyugdíjintézetnek is, és én arról nem is akarok szólni, hogy mint ilyennek fel kellett tételeznie, hogy az új kávéház a város kávéházának ártani fog és ezáltal ennek bérét lenyomni fogja; arról sem akarok szólni, hogy ha Bartsch a nyugdíj-intézet épületét igen mélyre nem építi, az ezen épület előtti tér nem planirozott volna és hogy ezen planirozás a városnak nem került volna nyocz- vagy tízezer forintjába, mert hát ezen tér most elég szép; sőt abban sem kételkedem, hogy a t. polgármester ur a két hivatalt igen jól tudja összeegyeztetni, a nélkül, hogy egyik a másikat collidálná. De kérdem: ha már az új kávéház létesült és tényleg elvonta a város kávéházától a közönség legnagyobb részét, és ha tény az, hogy itt csak egy kávéházi publikum van, a mi köztudatu, két kávéházra való publikum tehát nincsen, miért nem ajánlotta a t. tanács a városi kávéház bérlőjének bérleengedés iránti kérését a képviselő testületnek? mert hiszen annyi belátással csak kell lennie, hogy más bért fizet a bérlő, ha csak egy kávéház áll fenn, mint akkor, ha kávéháza közelébe még egy kávéház állítatik.

A kutya-adó, mint a költségvetés is igazolja, tetemes összeget hoz be a városnak és ezen adó úgy fizettetik, hogy a kutya tulajdonosa egy kutya-jegyet vált azon tisztviselőnél, ki ezzel megbizva van.

Ezen kutya-jegyek az ellenőrzés szempontjából évenként változnak és a régié — ha el nem veszték — beszédetnek az illető hivatalnok által.

Mint hallom, ezen évben megtörtént volna az, hogy a kutyatulajdonosnak az illető tisztviselő, midőn adóját lefizette, egy régi jegyet adott. (Még pedig két esetben. Szerk.) Igaz-e ez? és ha igaz, hogyan történhetik ez meg? mert hiszen a beszédett régi markok csak nem hagyathatnak azon hivatalnok kezén, ki az ujak kiosztásával van megbizva!

És mert épen az adóról van szó, eszembe jut az accise is.

Igaz-e az, hogy az accise-kihágásokat tárgyzó szabályrendeletet a miniszterium némely pontjaiban megváltoztatván, ezen változtatásról a tanács a rendőrséget, mely ezen szabályrendelet közvetlen kezelésére van hivatva, a szabályrendelet átküldése alkalmával nem és csak sokkal később és akkor értesítette, midőn a rendőrség egyik határozata a II. fokon megváltoztatva s a rendőrség ezen hatóság által a miniszteri változtatásokra figyelmeztetve lett? És ha igaz — mert igaz, miután azon ügyben

én képviselvén a felet, az iratokat betekintetem — ki az a referens, a ki ily felületesen jár el és kik voltak azon tanácsülésben, melyben ezen ügy így intéztetett el?

Az accise-ügyekkel kapcsolatban még egy más kérdés is van.

Köztudomás szerint ugyanis a szeszt stb. csak a bolonyai főútnál és az Ó-Brassó végénél alkalmazott sorompónál szabad behozni. Hogyan van az, hogy az ezen tilalmat magukban foglaló táblák csak az utóbbi időben azon lettek utak kezdetéhez elhelyezve, melyeken a behozatal tilos? hogy azon ideig sok ember ok nélküli zaklatásnak tétetett ki, és hogyan nem jutott eszébe annak, ki ezen ügyágban eljárni köteles, hogy az idegen ember nem ismerheti az itteni szabályrendeletet és hogy tehát erre idejekorán kell figyelmeztetni táblák által? És ki kártalanítja azokat, kik esetleg időközben akarattukon kívül büntetve lettek?

Az accise-kihágásokat tárgyzó szabályok szerint a meg nem engedett, tehát például a kisbolonyai uton behozott szesz elkobzandó és az a város tulajdonába megy át.

Van-e tudomása a t. polgármester urnak arról, hogy f. év január havában egy hordó és pedig 8 hektóliter és 14 liter szeszt tartalmazó hordó városi közeg által konfiskáltatott és hogy ezen szesz a másodfoku határozat hozataláig, daczára annak, hogy a hordó igen jó, úgy eltűnt, hogy nyoma sem maradt? — Van-e tudomása arról, hogy ezen szesz behozatali és fogyasztási adójába a tulajdonos által 103 frt 30 kr fizettetett és hogy tehát a szesz legalább 5—600 frtot érven, akkor, mikor ezen szesz eltűnt, a városnak is ezzel 5—600 forintja tűnt el? És ha van tudomása — mert nekem van tudomásom ezen eltűnésről — mit gondol, hogy az így elpárologott szesz és pénz vissza fog-e párologni a hordóba, illetve a városi pénztárba? Ha pedig a chemia ily visszapárologást nem ismer, ki fogja ezen kárt megtéríteni a városnak, vagy ha a szesz a tulajdonosnak adandó vissza, ki fogja ezen felet kárpótolni? A város! De már az ellen tiltakozom, hogy az én adófilléreimmal a város elpárologott szeszt fizessen, oly szeszt, melyet nem is én párologtattam el!

Hallomásom szerint az 1879-től 1884-ig terjedő és a községi pótdó beszédéséről vezetett lajstromok 1884-ben megvizsgáltatván, ezek nem egészen rendben levőknek találtattak. — Én nem tudom, hogy ki kezeli ezen adókat és így azt sem tudom, hogy kit terhel esetleg ezen esetben a felelősség (a városi adószedő. Szerk.), de a t. polgármester ur talán tudni fogja, hogy igaz-e az, hogy 5022.1884. adóügyi szám alatt egy akta fekszik a t. polgármester urnál talán 1884. május 5-ike óta, a mely akta alapján ezen ügyben eljárni kellett volna, de fegyelmi eljárás nem indított, és igaz-e, hogy ezen esetben a város kárpótoltatott?

Hát az igaz-e, hogy ugyanezen lajstromok tekintetében azóta is hiányok mutatkoztak volna? mert ezen kérdés engem azért érdekel, mert hát én is fizetek 24%-os községi adót és szeretném, ha ezen adó szedése és elszámolása rendben volna!

Dr. Weisz Ignacz.

A felsőház kinevezett tagjai. A kormány a korróna által az új főrendiházba kinevezendő harmincz tag névsorában már megállapodott. A lajstrom a felsőház néhány kiválóbb tagjával előzetesen közöltetett s az ügy véglegesen a miniszteri tanácskozásokban döntetik el, mely czélból Tisza Kálmán miniszterelnök Gesztől a fővárosba érkezett.

A magyar nyelv az idegen ajku népis- kolában.

— Trefort rendelete. —

A vallás és közoktatási miniszter 20301. sz. a. május 28-iki kelettel következő, eléggé nem dicsérhető körrendeletet intézte valamennyi kir. tanfelügyelőhöz:

Az 1879. évi XVIII. t. cz. elrendelte a magyar nyelv kötelező tanítását az összes népoktatási tanintézetekben és ámbár 1879. évi június hó 29-én 17284. sz. a. 1882. évi május hó 27-én 15863. sz. a. és június 16-án 18257. sz. a. valamint 1883. évi május hó 29-én 18040. sz. a. kelt körrendeleteimben ismételtén intézkedtem az említett törvényezikk pontos végrehajtása iránt, a tanítók alkalmazásánál és a magyar nyelvnek a tantervbe felvételénél az iskola fentartók igen gyakran tekinteten kívül hagyják a törvény határozott rendelkezéseit.

Midőn ezuttal . . . korábban kiadott rendeleteimre, különösen pedig az 1879. évi XVIII. t. cz. végrehajtása tárgyában 1880. évi janus hó 29-én 17284. sz. a. kelt rendelettel kiadott »Utasítás« minden egyes pontjára ufolag figyelmeztetem, egyszerűsmind a következőket rendelem el és utasítom . . . hogy ezeknek gyors és szigorú végrehajtását kiváló köteleességének ismerje s eljárásának eredményéről jelentéseit kellő időben terjeszsze fel.

1. Letelvén az 1879. évi XVIII. t. sz. 2. és 3. §§-ában megállapított határidők, ezennel érvénytelennek és semmisnek nyilvánítom, mint a törvény 2. §-val ellenkező intézkedést mindazon egyének rendes, segéd vagy ideiglenes tanítókul történt megváltását, ki 1882. évi janus hó 30-ától kezdve tanítói oklevelet nyert, daczára, hogy a magyar nyelvet beszédben és írásban annyira el nem sajátította, hogy azt népiskolákban taníthassa, vagy ki a képezdei tanfolyamot, akár magán uton, akár tanintézetben 1882. évre vagy azután végezte és a magyar nyelvet tanítani szintén nem képes.

2. Hasonlóképen érvénytelen az 1879. évi XVIII. t. cz. 3. §-a értelmében azon egyéneknek 1883. évtől fogva népiskolai rendes, segéd vagy ideiglenes tanítókul történt alkalmazása, kik magyarul tanítani nem képesek és oly községekben nyertek állomást, hol magyar és nem magyar ajkuak vegyesen laknak, vagy ha ily községekben 1879. évtől 1883. évig a tanítói állomások betöltésénél a magyar nyelvet tudók mellőzésével a magyar nyelvet tanítani nem képes egyének alkalmazattak.

3. Továbbá érvénytelen és semmis azon egyéneknek tanítói kivatalra alkalmazása, kik a képezdei tanfolyamot 1872. évtől 1881. év végeig terjedő időközben végezték el és a magyar nyelvet népiskolában tanítani képesek nem lévén, a törvény 3. §-a daczára azt mindedig elsajátítani nem igyekeztek és a magyar nyelvi képesítő vizsgát le nem tették.

Ha az illető tanító képességgel birna ezen vizsga letételére és erre magát kötelezi, úgy megengedem, hogy e czélból egy évi határidő adassék neki: ellenkezőleg csak azon kivételes esetben maradhat állomásán, ha helyettesítésére kellően képesített tanító alkalmaztatik.

Azon tanítók mellé, kik 1872. év előtt végezték a képezdei tantolyamot és nyertek tanítói oklevelet, de a magyar nyelvnek népiskolában tanítására nem képesek, a magyar nyelvből is képesített segéd tanító alkalmaztassék.

4. Az 1879. évi XVIII. t. cz. határozatainak minél pontosabb végrehajtása czéljából a . . . szükséges okmányokat, esetleg ezek hiteles másolatait az iskolaszék útján az érdekelt tanítótól követelje be.

Annyival inkább jogosítva van erre, mint az 1875. évi XVIII. t. cz. értelmében a tanítók az orsz. tanítói nyugdíjintézetbe belépésre kötelezve lévén, szükséges a tanítók okmányait a felvételre való jogosultságuk megállapítása czéljából is megvizsgálni és meggyőződést kell szerezni arról, hogy bir-e a tanító a nyugdíjintézetbe felvételhez megkívántató kellelkel, melyekhez az 1879. évi XVIII. t. cz. által követelt képesítés is tartozik. Miként pedig a kir. tanfelügyelő az 1875. évi június hó 4-én 13036. sz. a.

kelt rendelet szerint közvetlenül szerzi be az orsz. tanítói nyugdíjintézetbe felvételéhez szükséges adatokat, úgy ezen okmányokat is köteles bekívanni.

5. A nem magyar tannyelvű, vagy vegyesen magyar tannyelvű iskolák tanítóinak képesítéséről ezek alapján tudomást szerezvén, a mennyiben az 1) 2) és 3) pontokban említett esetek egyike fenforog, az illető egyházi főhatóságot erről azonnal értesíti, a tanítói állomás sürgős betöltésére ismételt felhívja és erről ide is jelentést tesz.

A tanítók magyar nyelvi képesítését illetőleg megjegyzem, hogy az csak pótlásul szolgál az 1868. évi XXXVIII. t. cz. 133. §-ában megállapított képesítésnek.

(Vége következik).

Városi perek.

IX.

Dávid István hosszufalusi lakos, mint a hosszufalusi középső malomnak bérlője, elmaradt jó darab ideig a haszonbérrel és így a város a malmot visszarverés útján tovább adta, de ekkor legnagyobb ígérteképen 725 forint helyett csak 455 frton kellett a malmot bérbe adni. Az évi különbözet tehát 270 frtot tett 1879. október 1-től 1882. október végeig, három éven át.

A város 1882. június 25-én 540 frt kár megtérítése iránt pert indított Dávid István ellen, de első bíróilag elutasított keresetével, nemcsak, de el is marasztaltatott alperesnek 32 forint 50 kr költséget megfizetni.

Ezen ítélet ellen a város felebbezett, persze nem csekély bélyeg-kiadással, de hasztalan, mert a nagyméltósági m. kir. kuria az első ítéletet helybenhagyta és a város a pert elvesztette, és Dávid István, kit a város többé be nem peresített, az 540 frt alól szépen megszabadult.

Ki kártalanítja a várost ezen 540 forintért és a felmerült költségekért?

Persze könnyű a költségvetésbe oda irni a bevételek közé, hogy:

Hosszufalusi középső malomért évi haszonbér . . . 725 frt. Igen a papiron, de tényleg csak 455 frt, és ezt is a jó isten tudja, hogy fizeti-e valaki.

—x.—

Román lapszemle.

A »Gazeta« és a »Székely Nemzet«.

Brassó, 1885. június 8.

»A székelyek közlönye majmolva kolozsvári kartársait, egy rakás kérdést és vádat intéz hozzánk és ellenséges célzatokkal gyanúsít minket.« Így kezd a »Gazeta« idei június 6-iki vezércikkét (115. sz.)

»A kolozsvári lapokkal nem egyszer álltunk szóba. Mérsékeltlen és elfogulatlanul feleltünk nekik, de sajnálatunkra meggyőződünk, hogy semmiképen sem akarván velünk románokkal mint külön nemzeti egyéniséggel értekezni, népünk szükségleteiről, életérdekeiről nem akarnak tudni s következőleg hallani sem akarnak azon jogról, mely ezen szükségleteket és érdekeket követeli.«

»Attól tartunk, hogy a jelen körülmények között a székelyek közlönyével sem leszünk szerencsésebbek. Ennek dacára kockáztatjuk a tintát, hogy a »Székely Nemzet« vádjait elhárítsuk. Tartozunk ezzel együttlakó székely társaink iránti ildomos érzelmünknek is, hogy még az olyan súlyos és merész vádatokat se hagyjuk válasz nélkül, a melyeket közlönyük a mi lapunk szerkesztője ellen emel.« Idézvén a »Székely Nemzet« vádjait, így folytatja: »Ugy látszik, hogy a »Sz. Nemzet«-nél levők vagy aféle új magyarok, kik nem rég jöttek az országba, kik nem tudják, hogy mi történik az országban, vagy rossz hiszeműek, ha hozzánk ilyen kérdéseket intéznek. Ha ugyanis a székelyek valódi és igazságos érzelmetű emberek volnának, akkor tudniok kellene, hogy a román századok óta küzd a magyarral, hogy jobb és hozzá méltó sorsot igényeljen magának ebben az országban, melyet kardjával védelmezett és vérével annyiszor megmentett.«

A G. visszautasítja azt a vádat, hogy ő a magyar nemzet ellen gyűlöletet terjesztene, ő csak azt a despotismust támadja, a mely alatt most nő népünk, azt a despotismust, a mely elárulja a magyar népet és a székelyeket is; azt a despotismust, a mely erkölcsatlenséget, féktelenséget és nyomort hozott az országba, mely miatt székely honfitársaink is — ugymond — szenvednek és ezerével mennek át Romániába, hogy életeiket fenntarthassák; azon despotismus ellen, mely a haza legszentebb érdekeit és népének szabadságát mindenféle csalárdsággal kockára teszi! némi képzelt eredményekért s némi oktondi és tünékeny czélóért. Ezt a despotismust támadni, azt jelenti-e, hogy gyűlöletet hirdetünk a magyar nemzet ellen? Mióta lett a kormány-klika a magyar nemzettel egy? Itt a G. sarkonfordult s azt mondja, hogy a magyar lapok.

izgatják a magyar nemzetet az oláhok ellen. Erdély, ugymond, akkora mint Csehország s csak félannyi lakosa van. Miért nem élhet békében és elégtelen e területen a román a székelyvel, »szászszal és magyarral. A G. szerint ennek a kormány az oka, az a türelmes és kedves kormány, a melyet »Sz. Nemzet« dicsér, aztán meg azok az éji madarak ott a magyar sajtónál, melyek folyvást azt hahogják, hogy a magyar nem fér meg a románnal ebben az országban.«

»A magyar nép semmit sem vett el tőlünk, mert ma Magyarországon nem a magyar nép kormányoz, hanem azok, kik az alkotmányosság aláreza alatt jogait elharácsolták. Ha nem a magyar nép kormányoz ellenségeskedésünk nem lehet ellene irányozva; mert ha ő kormányozna, biztosak vagyunk, hogy nem tűrné, hogy a kormány minden törvényteleniséget az ő fejéhez verjen.« »Elismerjük, hogy a mi elnyomatásunkból a székelyek semmit sem nyernek, mert másképp nem vennék nyakukba a világot, menvén más országba, hogy élelmüket megkeressék. Na a székely mamelekség még kapott a közelebbi években pár ipariskolát, de a románnak pl. Karánsebesen még saját pénzén sem szabad közéletanodát építeni. Ne említse a »Sz. Nemzet« Finnországot, itt van a magyar államban 3 millió román. Emberségre akartok minket tanítani? Jobb lesz ha ügyeltek, ne hogy felébredjen a magyar nép aléltóságából s emberségre tanítsa azokat, kik rutul kizsákmányolják s egyuttal a más békés nemzetiségek ellen ingerlik.«

Eddig a »Gazeta.« Nem a mi feladatunk a »Sz. Nemzet« helyett felelni a fennebbiekre. Azt azonban nem hallgatjuk el, hogy ha nincs sem Kolozsvárt, sem másutt már olyan magyar lap, melylyel a »Gazetta« szóba állhatna: hol van a magyar nép, a melynek ő védelmére kelt? A G. nem ingerli a románokat a magyarok ellen. Itt is megkockáztatunk egy kérdést. Az erdélyrészi közmívelődési egylet ma már a magyar nemzet szemefénye. Miért nevezi tehát a »Gazetta« azt az egyletet magyarosító egyletnek? Ugyan-e azért, hogy békét hirdessen a nemzetiségek között! Miért lépett fel a Hóra Clossa-féle lázadás emlékének védelmére? Hogy békét hirdessen a nemzetiségek között! A balázsfalvi 1848-ik évi gyűlés emlékének védelmére? Hogy békét hirdessen az együtt-lakók, conlocutorok között!

Az ur isten ne vegye rossz neven, de midőn én ezt a sok despotismulu a »Gazetta«-ból olvastam, 1599 és 1603 és 1611 jutott eszembe. Szomorú évek voltak azok, épen mint 1784. és 1848. Akkor is mindig a fenálló magyarkormányok voltak mindennek az okai. Mihályvóda, Serban Constantin, Hóra-Clossa és Janku, ezek mind a magyar despotismulu ellen küzdöttek s hazánk jótévő angyalai voltak.

De megígértük, hogy a »Székely Nemzet«-re bizzuk falra borsót hányni, üres hordót vízzel megtölteni. Ha kedve van: tegye! Részünkről csak egy óhajást nyilváníttunk és ez az: hogy miután a »Gazetta« kijelentette, hogy szereti, hogy nem ellensége a magyar népnek poporulu maghiaru, tehát ne bántsa az erdélyrészi magyar közmívelődési egyletet; mert ha azt bántja: a magyar nemzet bánja. Baní prăpădi!! No. 115!!

Czenkalji.

Dalegylet.

A brassói magyar dalegylet — mint annak idején jeleztük — e hó 6-án tartá idei második rendes dalestélyét.

Hogy táncz nélkül Brassón magyar dalestély nem is képzelhető, az örvendetes, de egyszersmind szomorú jelenség. Örvendetes azért, mert ifjaink és leányaink Terpsychorénak hódolói és így tánczolni akarnak és szeretnek; de szomorú, mert táncz nélkül Brassón magyar dalestélyt csak üres házban lehetne adni. Ebből pedig az következik, hogy a publikumnak tulnyomó része nem az éneken gyönyörködni, hanem a tánczon hevülni jelen meg az előadásokon. — Számosan kérdezték már tőlünk, hogy miért nem produkálja magát a magyar dalegylet táncz követése nélkül, holott a német dalegylet estélyein, melyek rendszerint táncz nélkül tartatnak, nemcsak zsufolt a »Nro. 1.« nagy terme, hanem gyakran a melléktermek sem képesek a nagyteremmel együtt a közönséget magába fogadni? E kérdésre a választ pirult arcczal adtuk. De minden félreértés kikerülése szempontjából kijelentjük, hogy ez nem a dalegyleten mulik — távolról sem. A dalegylet megtesz mindent, mi tőle kitelhető, gondoskodik változatos programról (s ezuttal különös gyönyört és élvezetet juttatott a műsorozat 3. számában felvett vonó-négyessel), de azért táncz nélkül sötét volna a »Nro. 1«-ben az éjszaka.

Áttérve a tulajdonképeni estélyre, örömmel lehet konstatálni, hogy nemcsak a »Nro. 1« nagy terme és

karzata telt meg közönséggel, hanem még a kertben is ült egy-egy jó társaság. És különösen a tanügy bajnokai a görög nyelvvel és egyéb jeles dolgokkal fésztenül foglalkoztak a »philagoriában« (e szó talán a philologusokat vonzza). Ha tehát a nagy intelligencia, tavollétével tündökölt, mégis igen szép és előkelő közönség jelent meg; ez belőlünk azon kérdést facsarja ki, hogy milyen publikum lett volna, ha azok is megjelentek volna, kik épen elmaradtak?

A műsorozat fénypontját ez estén nem a bár nagyon is helyesen és praecise előadott dallamok képezték, hanem egy szerencsésen beválasztott vonó-négyes, melyre — mert végén csattan az ostor — később visszatérünk.

A műsor 1-ső számában a dalegylet nem volt képes megmenteni Kertay dalár-indulóját. Hiányzik ez indulóban minden, minek benn kellett volna lennie; nincs e darabban tűz, nincs puskaapor és nincs hatás. — Annál jobb volt Huber Károly népdala, melynek előadása alatt, im újból arról volt alkalmunk meggyőződni, hogy dalegyletünk kitűnő jó erők felett rendelkezik és mi a fő: szorgalmas és kitartó. — A műsor 4-ik száma, Hiller Ferdinánd »Szép Elmája« igen csinosan lett előadva, de tekintettel a közreműködő, átlag kedves és fiatal énekesnőkre, gyengének mutatkozott. Hanem ha a dalegylet e fiatal, egészséges, jó és kedves hangokat megtartja jövődő előadásokra, valóságos élvezetre számíthatunk, mert ismerjük Frank karnagy ur rendkívüli szorgalmát, tehetségét, türelmét és kitartását. — Wagner »Matróz-dala« és Zsaskofszky egy népdalfüzere a férfi-kar, továbbá Schuman Róbert »Czigányélete« a vegyes kar által előadva, nagy tettségben és tapsban részesültek. — A dalegylet házi zenekara jó hírnevét folyton emeli és mint mindig, úgy ezuttal is jól betanult és nem megvetendő egyveleggel kedveskedett »Marthából«.

Végül a vonó-négyesre térünk át. Schubert Esdur quartett Op. 125. Nro. 1., adagio és allegro. Azt hiszszük, elég jó firma, és ha e mellett még olvassuk, hogy kik e czég előadói (nem eladói): Kirnberger Ö., Linz H., I. B. Adler (mindenesetre sajtóhiba, helyesebben: Adler I. B.) és K. Nagy Gyula urak, biztosítva voltunk, hogy csak jó áru kerülhet ki e firmától. És nem csalatkoztunk, mert hogy rövidek legyünk, e quartetról csak azt mondhatjuk, hogy »művészi alkotás volt minden ízében.« Ritkán, sőt rég nem volt alkalmunk Brassón egy jó négyest hallani és a városi zenekaron kívül alig volt még valakinek bátorsága ilyesmivel a nyilvánosságra lépni, mert nem csekély feladat soló-négyest helyesen előadni. De a fentemlített műkedvelő urak elég merészek voltak az első felépítés megkísértésével, és sikerült nekik a szó legszorosabb értelmében az egész közönséget elragadni. Pedig nem volt könnyű egy ily klasszikus művet helyesen, szabatosan és a kellő összhangzattal előadni; mindehhez járul, hogy a forték és pianók gyönyörűen lettek intonálva és az akkordokban egyetlen helyen sem tértek el az egyes hangok. Szóval, e száma a műsornak elfelejtetlen és maradandó emléket hagyott hátra a jelenvoltakban.

A négyes képviselőit — kivéve Kirnberger Ö. urat — már régebb idő óta ismerjük és volt már alkalmunk művészi játékukban gyönyörködni, de Kirnberger ur új csillag a brassói zeneértők egén és mondhatjuk, nem megvetendő akkviziczió. Ha Kirnberger ur az illetéket is úgy ki tudja belőlünk facsarni, mint a hegedűből a hangokat kicsalni, akkor gratulálunk a magas kinstárnak. Soha mással! azt mondja a Kárpátegylet egy jeles magyar mászója. — Reméljük és ezzel egy közóhajnak adunk kifejezést, hogy a vonó-négyes képviselőit legközelebb és gyakran fogjuk még hallgatni. A magyar dalegylet válaszmányát pedig arra kérjük: őrizze e kincset, e nagykövü gyémántot sokáig és féltve!

—k.

Czimersértés.

Lapunk t. olvasói emlékezni fognak azon méltó feltűnést keltett czimersértésre, mely az idei farsang alkalmával Szász-Mogyorós községben elkövetett.

A magyar czimer meggyalázója Leonhart Mihály szász tanító volt. Annak idején közöltük is a részleteket s a mit akkor állítottunk, mind valónak bizonyult. —

Pildner Ferencz, az alvidéki járás derék szolgabírája, keresztül vive az előzetes vizsgálatot, átadta az ügyet a járásbírósnak.

Itt a vizsgálatot Mihály Dezső kitűnő aljárásbíró vezette a tőle eddig már megszokott erélylyel. Szász-Mogyorósról számos tanu hallgattatott ki, a kik többé kevésbé beigazolták tudósításunkat, mely szerint Leonhart Mihály tanító a magyar czimert csakugyan megbecstelenítette, — még pedig miután a falról levétetett. Ép ez a szerencséje ezen magyarfalónak. Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Mert ha akkor gyalazza meg a czimert, míg a falon függött, akkor megismerte volna büntető törvényünk szigorát.

Igy azonban szerencsésen kibujt a büntetés alól. A czimersértés ügyében a vizsgálat beszünttetett, még pedig a királyi ügyészség indítványa alapján, mely ezen beszüntető indítványt a b. t. k. 37. §-jára állapítja. E szerint a büntetés csak akkor alkalmazható, ha a meggyalázás akkor történik, míg a czimer nyílvános használatra van kifüggesztve. Különben az erre vonatkozó beszüntető végzés következőkép hangzik: „...« Habár az elővizsgálat elegendő támpontot szolgáltat arra nézve, miszerint vádlott úgy a kifüggesztés alatt, mint azután Magyarország czimeréről nem nyilatkozott egy magyrr állampolgártól elvárható tartozó tisztelettel és akkori viselete felháborodást keltett, miután az által a b. t. k. 37. §-a szószerinti értelme beigazolást nem nyerhetvén, a magyar czimerre vonatkozó, szóval lett sértő kifejezés pedig büntetendő nem lévén, (btk. 1. §.) vádlottal szemben a vizsgálat beszüntetendő volt »

Igy azután véget ért ezen nagy port felvert omni-bűnügy, melyből legalább annyi tanulságot vonhatott le ezen nagy magyarfaló, hogy a magyar czimer iránt tisztelettel viseltetni kötelessége.

Különben reméljük, hogy megyénk erélyes tanfelügyelőjének lesz gondja erre a tanügyi közegre.

Romániai ujdonságok.

— Saját tudósítónktól. —

1. **Állatorzás elleni biztosító-társulat.** Mig hazánkban szaporodnak a közművelődési egyletek, azalatt Romániában állatorzás ellen biztosító társulat — »societate de asigurare contra furtului vitelor« — van alakulóban. Ennek a biztosító társulatnak szükségét a »Telegraful« így okolja meg: A községek egymástól igen távol esnek, e községek is kevésbé népesekek, a lakosok kevés műveltséggel bírnak s ezek együtt okozzák, hogy a baromorzás a román földművelőnek valódi ostora. A »Cultivatoru« czimű lap szerint a társulat évi csekély díjért biztosítaná a tulajdonos barmait az elorzás esetére és czélja lenne az is, hogy az állatorzást kiirtsa, mert e czélra képezett ügyes ügynökei által az orzók felfedezésére mindent elkövetne.

Vajjon a brassómegyei gazdák be fognak-e állani ebbe társulatba? Nálunk a községek elég közel vannak egymáshoz, elég népesekek és aránylag a lakosok is elég műveltek. Mi az oka mégis, hogy az állatorzás megyénk földmiveseinek is ostora? Az, hogy tőszomszédunk Románia és hogy igen sok a Kárpátokon az ugynevezett farkas-út.

2. **Tulcsa megyében Dobrudzsában a saskák irtására három gyalogezred sem volt elég;** most a román kormány az 5-ik gyalog-ezredet is e czélból oda rendelte. — Uram őrizz!

A közönség köréből.*)

— Különös állapotok. —

A brassói iparos ifjak általános önképző és betegsegélyző egylete f. hó 7-én délután tartotta a Hontérus-téren majálisát.

A városkapitányság megadta a szabályszerű engedélyt, emberek százai tódultak oda ki, hogy részt vegyenek a mulatságban. Csakhogy több volt a bosz-zuság, mint a szórakozás. A közönség nagy része kocsikkal, másik része gyalog ment. Csakhogy odaérve a Hontérus-térre, elzárva találta maga előtt az utat, mert 3—4 tisztelt lövészegyleti tag az ut mellett sátrat ütött, azután az utat teljesen elzárták kötéllal s kezdtek lövöldözni. A közönség pedig kerülhetett kocsistul a Hayek által bérelt réten át s ha véletlen valaki a kötél felé ment, néhány hang odakiáltott neki: »Entfernen Sie sich, sonst schieszen wir!«

Ez megtörtént Brassó rendezett tanácsu városban, midőn egy társulatnak engedély adatik majálisra. Eltekintve a közönség nagy veszélyeztetésétől, mert t. lövész uraknak tetszett épen az uton keresztül löni, hol a forgalom legnagyobb szokott lenni, elzáratik a közvagyon képező ut is, a mihez joga senkinek sincs.

A közönség egyrésze oly annyira fel volt háborodva, hogy nagy szerencse, miszerint a t. lövész urakat el nem zavarták onnan erőszakkal.

Mindezek alapján kérdezni bátorkodunk a t. városkapitány urtól:

1. Van-e tudomása arról, hogy június hó 7-én a brassói iparos ifjak ált. önképző és betegsegélyző egylete a Hontérus-téren hatóságilag engedélyezett majális tartott, melyen emberek százai vettek részt?

*) Az ezen rovat alatt megjelent közleményekért nem vállal felelősséget. a szerk.

2. Van-e tudomása, hogy ennek daczára ugyan-ezen alkalommal néhány lövész egyleti tag a térre vezető, legnagyobb forgalomban lévő csaknem kizárólagos országutat minden oldalról teljesen elzárta, a közlekedést annyira megakasztotta, hogy szekerek és gyalogosok a Hayek által bérelt réteken voltak kénytelenek kerülni, csak hogy a térre jussanak, hogy ezen tisztelt urak ott az uton keresztül esti 7 óráig czéllövészetet gyakoroltak s az arra menőknek odakiáltottak: „Entfernen Sie sich, sonst schieszen wir!“ s ez által a közbintonságot a legnagyobb mértékben veszélyeztették, még pedig állítólag hatóságilag e czélra nyert engedély alapján?

3. Ha van tudomása erről t. városkapitány urnak, mivel véli igazolhatni azon minden törvénnyel ellenkező eljárást, hogy az ut 3—4 ember kedvéért emberek százai elől elzáratik, sőt oly nagy forgalom idején az uton keresztül mintegy 150 lépésnyi keresztirányban lövöldöztetik s ki fog felelősséggel tartozni akkor, ha Hayek bérlő a neki ez által okozott nagy károkért kártérítési keresetet fog indítani a városkapitányság ellen, mely ezen engedélyt állítólag megadta?

4. Ha pedig nics tudomása, szándékozik-e szigorú vizsgálatot indítani s a vétkest az őt megillető büntetésben részesíteni?

Azt hisszük, ezen felszólalás jogosult s ez annyival is inkább, mert ezen kvalifikálhatatlan eljárás az ott jelen volt publikumban oly elkeseredést szült, hogy komolyan lehetett félni valami összekocczanástól.

Ajánljuk e sorokat a t. városkapitány ur szíves figyelmébe.

Több városi polgár.

Ezen közmegbotránkozató esetről mi is személyesen győződünk meg s annál inkább adunk helyt e megbotránkozató panasznak. De meg kell jegyeznünk, hogy az ügynek azonnal utána jártunk s mondhatjuk, hogy maga Hiemesch Ferencz városkapitány ur is megbotránkozását fejezte ki e felett. Az illetők engedélyt nyertek a czéllövészetre, — még mielőtt a majális bejelentve lett volna, de nem azon helyre, hanem egy egészen más, az erdő mellett fekvő, teljesen fedett tisztásra, hol sem a közlekedés elzárva, sem a közbiztonság veszélyeztetve nincs. Különben várjuk mi is a t. városkapitány ur hivatalos nyilatkozatát.

A szerkesztőség.

Helyi és vidéki hírek.

Lapunk mai számából tárczarovatunk tárgyhalmaz miatt kimaradt.

Személyi hír. Elischer József, a szebeni tankerület jeles főigazgatója három napi itt tartózkodás után f. hó 7-én d. u. elhagyta városunkat. Innen Seps-Szentgyörgyre s Kézdi-Vásárhelyre ment az ottani iskolák meglátogatására. Pénteken és szombaton elnökölt az érettségi vizsgán s vasárnap d. e. a tanítói konferencián.

Kinevezés Torday Sándor helybeli törvényszéki joggyakornokot az igazságügyminiszter kinevezte Pancsovára járásbírói aljegyzővé. Üdvözljük Torday urat s sok szerencsét kívánunk neki új állomásán. A szegedi törvényszék irnokát Rácz Józsefet az igazságügyér a helybeli törvényszékhez segédtelekkönyvezetővé nevezte ki.

Alapszabály megerősítés. A kereskedelmi miniszter a brassói kőműves társulat alapszabályait a bemutatási záradékkal ellátta. A társulat elnöke: Pillis Mihály, pénztárnoka Lázár András, a ki egyszersmind h. elnök is. Ép így meg erősítést nyertek a kádár társulat alapszabályai is.

Brassómegye közigazgatási bizottsága f. hó 28-án tartotta gróf Bethlen András főispán elnökelete alatt. A tárgysorozatot az előadók rendes havi jelentései s folyó referádjai képezték. Semmi nevezetes tárgy fel nem merült.

Érettségi vizsgálat. A brassói róm. kath. főgymnáziumban f. hó 5—6-án tartattak az idei érettségi vizsgálatok. Vizsgára bocsáttatott 17, ezek közül három nem bocsáttatott szóbeli vizsgára, három pedig egy negyedévre vettetett vissza. Képesített 11 s ezek között 5 jelesen. Legkiválóbbak voltak: Bene és Kovács.

Színészet. Daczára annak, hogy a levegő még Borsodi-miazmákkal telve van és hogy a magyar közönség — mely jó szintársulatot pártolni mindég áldozatkész volt — utolsó időben keményen próbára lett téve, Polgár Károly nem riad vissza, társulatát a brassói műértő közönségnek — két előadásban — bemutatni. Polgár ur társulatával tudvalevőleg már a tavasszal, jóval Jáni-Borsodi előtt hozzánk akart jönni, de tekintettel a nem sikerült bérletre, nem merte társulatát behozni. Utóbbi időben S. Szentgyörgyön működött társulata és nemcsak a „Székely N.“-ből de különösen szentgyörgyi igen illetékes körök után bátran állíthatjuk, hogy a társulat általában na-

gyon meg lett kedvelve Szentgyörgyön. A Polgártestvérek és ezek nejei különösen kedvencek voltak és maradtak Seps-Szentgyörgyön. Az utóbbi időben szerződött Viháry pedig a mi kedvencünk. Egyébiránt a Polgár társulat Brassóban is a legjobb emlékezetben maradt. A fennjelzett két előadás a dalcarnokban (Festhalle) lesz. Im lássuk, mit fizet a Polgár társulat? Ha nem csak ígérni de csakugyan a műélvezetet kielégíteni fogják, akkor a két előadás után — azt hisszük — több is sikerülhet a dalcarnokban. |

A brassai áll. alsó foku ipariskola vizsgáiról s kiállításáról szóló tudósításunk tér szűke miatt jövőre maradt.

Közgyűlés. A brassói magyar polgári kör f. hó 7-én délután tartotta idei tavaszi közgyűlését. A közgyűlés lefolyásáról tér szűke miatt jövő számunkban referálunk.

Majális. A brassói iparos ifjak ált. önképző és betegsegélyző egyletének f. hó 7-én d. u. a Hontérus-téren tartott majalisa igen szépen sikerült. A kivonulás katonazene mellett történt délben. A Hontérus téren nagy számu közönség gyűlt egybe, kik a legjobb kedélyhangulatban töltötték az időt a késő esti órákig. Az egyletnek a majális elég szépen jövedelmezhetett s ez teljesen meglehet elégedve az elért sikerrel. Csak nagyon felboszantotta a közönséget — s méltán — hogy 3—4 lövész az országutat teljesen elzárta s azon keresztül lövöldözött, állítólag hatósági engedéllyel. Szép állapotok!

Kozák Márton kitűnő névnek örvendő népzene-társulata a Balogh Jancsi primás vezetése alatt Székely-Udvarhelyről városunkban időzik, s jobb nevű vendéglőkben egy pár este zenélni fog. Olyan zene ez, melyre kötelességünknek tartjuk ezennel olvasóinkat figyelmeztetni, hogy ha kellemes estét óhajtnak maguknak szerezni, meghallgatni el ne mulasszák.

Nagy József bsassói orgonaművésznek az országos kiállításon kiállított orgona remekműve a legszelebb körökben is általános feltűnést keltett. A trónörökös nyilvánosan megdicsérte s most a »Wiener Wochenblatt« gyönyörű cikket szentel neki. Örvendünk eme kitüntetésnek s óhajtuk, hogy még szélesebb körökben terjedjen Nagy József méltó hire.

A magyar közművelődési egylet pénztára dicséretesen gyarapodig. Az első 25000 frt már meg van. Az utóbbi számok egyikében olvassuk, hogy Polgár szintársulata szintén pártoló tagja ott a közművelődési egyletnek és 50 frtot már be is küldött. Registráljuk e tényállást, nem azért mert Polgár hozzánk jó, hanem mert az ő társulata mint szintársulat ez irányban az első adakozó.

Kiállítás-jury. Az országos kiállítás erdészeti s bányászati csoportjának bíráló bizottságába megyénk derék erdőfelügyelője, Nagy Gyula is beválasztott.

Főispáni jubileum. Kis-Küküllőmege törvényhatósági bizottságának június 6-án tartott rendkívüli közgyűlése emelkedett hangulattal folyt le és sokáig emlékezetes marad. Az időközben megürült alispáni állásra Gáll Domokos helyettesítettén, ezután a megye szeretett főispánját gróf Bethlen Gábort tíz éves főispán-sága alkalmából a bizottság hosszas és lelkes eljenzései közt Horváth Gyula országgyűlési képviselő üdvözölte, mire a főispán meghatva lelkesen köszönte meg a szeretet nyilvánulását. Ezután Tisza Kálmán miniszterelnököt és belügyminisztert tíz éves jubileuma alkalmából feliratilag üdvözölte a bizottság.

Vesztett marhák. Pestmege Tököl községben egy veszett eb a gulya közé rontott s több állatot meg-mart. Az esetről értesített megyei alispán a szükséges intézkedés megtétele végett Klima Miklós megyei állatorvost hivatalból Tökölre küldte.

Agyonlőtt rablógyilkos. Mint Krakkóból jelentik, Baster Fülöp rablógyilkost, a ki 1885-ben a wisznicai börtönből megszökött s azóta rablásaival és gyilkosságaival rémitgette Krakó környékét s a kinek fejére 300 frtot tűztek ki, Balice faluban körülfozták s a csendőrök hosszú ellentállás után lelőtték.

Rejtélyes eset. Manchesterben egy Goutery Sándor nevű kőművesmester május elsején nőül vett egy fiatal asszonyt, ki azonban már egy héttel az esküvő után nyomtalanul eltűnt. A szomszédok a kőművest azzal gyanúsították, hogy nejét elevenen befalazta. E gyanúsítás Gouteryt annyira elkésérette, hogy öngyilkos lett. Halála után felkutatták házát és kertjét, de az asszonynak nem akadtak nyomára.

— *Kimondhatlan boldogság.* Mily előnyük van a siket-néma házaspároknak a többiek fölött? Erre egy orvos így válaszolt: „Mert azok kimondhatlanul boldogok!“

— *Hittani lecke.* „Mondd csak, fiam, — kérdi a tisztelendő ur, — mi a keresztség látható jele?“ A kis Jenő elgondolkozik, aztán hirtelen mondja: „Egy kis baba!“

Száz ember elégett. Junius 6-án délelőtt Amerika egyik legnagyobb desztilláló gyára Des-Moinesben (Jowa állam) leégett, s körülbelül száz munkás oda-veszett a lángok közt. (Des-Moines az észak-amerikai Jowa állam fővárosa 12,000 lakossal).

Veszedelemes utitárs. Egy örült szállt fel a hó 1-én a Wabashvasuton, hogy Kansasból Chicagóba utazzék. Utközben örülési rohama volt, zsebeiből több revolvert vett ki és úgy a vonat hivatalnokait, valamint az utasokat is nagy rettegésbe ejtette. Azonnal Chicagóba sürgönyöztek, hogy az örültet megérkezésekor letartóztassák. Mikor a vonat megállt, az utasok kiugrottak a waggonokból és elmenekültek. Kilencz rendőr megkísérelte az örültet leteperni, ez azonban revolverével a támadókra lőtt, egy rendőrt megölt és egy másikat, valamint több körülálló utast is veszélyesen megsebesített. A szerencsétlen azután kiugrott a kocsiszakaszból és el akart menekülni, de a rendőrök rálöttek; három golyó által találva összerogyott. A rendőrök akkor megragadták és a kórházba szállították.

Szerelmi tragédia. Prágában egyik ház kapuja előtt a m. héten megrázó jelenet folyt le. Egy leány, a ki az árokban tehenet legeltetett, három lövést halott. Mikor a lövés irányába szaladt, egy fiatal katonát és egy leányt talált a gyepen haldokolva. Felármazta a környék lakóit s ezek rendőrt hívtak. A katona bal halántékába lőtt; a leánynak két sebje volt fején. A katona Storek Venczel 22 éves őrsvezető volt a 28. gyalogezredből, egy vagyonos földbirtokos mostoha fia. A leány pedig egy zöltséges kofa leánya, a ki ellen a fiatal ember családja kifogást tett. Mivel a házasságot nem akarták nekik megengedni, agyonlőtték magukat.

Szerencsétlen ssalád. A Palermo felé közlő vonaton a napokban borzasztó szerencsétlenség történt. Egy kupéban egy öt tagból álló család utazott. Az egyik fiu véletlenül kiesett az ablakon. Atyja rögtön utána rohant s öt követték az anya és a másik két gyermek is. Az anyának s a kiesett gyermeknek csak holttestüket találták meg; a többiek életéhez sincs remény.

Egy pápai sir lerombolása. Viterbóban egy az állam által konfiskált templomban van a IV. Kelemen pápa sirja. A templomot lerombolják, s a pápa sirját is át kell onnan helyezni. Midőn a koporsót felnyitották, megtalálták a pápa csontvázát és jelvényeit. A szent ereklyéket a viterbói muzeumban helyezik el ideiglenesen.

Nők bosszúja. Braunschweigban nemrég ugyancsak meggyült a baja egy férjnek az asszonyokkal, kik nejeinek pártjára keltek. Férj uram ugyanis egyik mostoha testvére »kedveért« nejevel nagyon durván bánt s öt gyermekét is teljesen elhanyagolta. A szomszéd-

asszonyok emiatt összeesküdtek ellene s midőn kedvével épen egy kirándulásról a legjobb hangulatban tért haza, nejeinek vezetése alatt megtámadták és seprővel, lapátnyéllel s a konyha-arszenálból kikerülő egyéb fegyverekkel úgy ellátták, hogy a gonosz csontjónak látta egyelőre a kórházban vonni meg magát.

Kettős gyilkosság. A meklenburgi Rostocktól két mérföldnyire fekvő majorság istállójában mult hó végén meggyilkolva találták Fabriczius Henrik bérlet s ennek nejét. A szerencsétlen házaspár borzasztóan össze volt vagdalva fejszecsapásokkal. A gyilkosság oka valószínűleg bosszu, mert sem pénz, sem egyéb értéktárgy nem hiányzott. Az ügyészség 300 márka jutalmat tűzött ki a gyilkos felfedezőjének. Egy gyanús embert már elfogtak.

Egy örült rémtette. Castelnuovo di Porto olasz városból borzasztó esetet irnak egyik olasz lapnak. Polombi Konstantin, ottani földbirtokos időközönként tombolási rohamokban szenvedett. Mult hó 20-án otthon egyedül volt a nejevel és akkor is örvöngési rohama támadt. Véres szemekkel és tájtékozó szájjal rohant a neje és az ablakhoz vonszolta. A szegény asszony kiáltott és kiszabadulni igyekezett az örvöngő karjai közül, de az örült erősen tartotta, felemelte, és az ablakon kivetette és ördögi mosolylyal tekintett utána. Mikor a kövezetre hulló test csattanását hallotta, azt ordította: »Most rajtam a sor!« és ezzel ő is leugrott az udvarba. Az asszonynak széjjel vált a koponyája és nyomban kiadta a lelkét, az örült pedig csak két óra mulva halt meg.

Apróságok. Nagy szerelem. »Félek, kedves feleségem, hogy hosszas távollétem lelohasztja forró szerelmünket« mondja az utra kelő férj a feleségének. A kis barna hölgy megnyugtató hangon válaszol: »Soha se félj tőle, kedves férjem; mennél tovább elmaradsz, annál jobban foglak szeretni!«

Egy röst fizető panaszkodik szorgalmas társának, hogy sehol sem tud kenyeret találni a családjának. »En sem tudok találni, — válaszol az — de megdolgozom érte!«

Irodalom.

Tompa Mihály összes költeményeire hirdet előfizetést Vörösmarty műveinek jeles kiadója, Méhner Vilmos Budapesten. Amaz érdemeket, melyeket e jeles kiadónk Petőfi olcsó kiadásainak terjesztése, Vörösmarty összes munkáinak kiadása körül szerzett, most gyarapítja a legkedvesebb magyar költők egyikének, Tompa Mihály összes költeményeinek kiadásával. A mű 26—28 füzetben, vagy négy kötetben fog megjelenni, ép oly diszes és fényes kiadásban, mint Vörösmarty. Egy-egy füzet ára 35 kr.; az egész mű pom-

pás diszkötésben 15 frt. Az első és második füzet már megjelent, ajánljuk a t. magyar irodalompartóló közönség figyelmébe.

»Vörösmarty Mihály összes művei«-ből jeles kiadónk, Méhner Vilmos kiadásában ismét megjelent 4 füzet (27—30) ép oly diszes kiadásban, mint az előbbiek. Tartalmuk: A fátyol titkai; Árpád ébredése; Marót bán; Az áldozat. Egy-egy füzet ára 35 kr., mi a fényes kiállítást tekintve, igen olcsó. Talán felesleges a magyar olvasóközönségnek még ajánlani is Vörösmartyt. A műhez gyönyörű bekötési táblák is kaphatók kötetenként 80 krért, még pedig a derék kiadónál.

»Kiállítási Kalauz« czimen Balogh Vilmos, Toldy Ferencz és Gelléri Mór hivatalos adatok alapján szerkesztettek egy vaskos könyvet, mely a kiállítást látogatók részére minden tekintetben nélkülözhetetlen. Ez az egyetlen hivatalos kalauz, mely diszes kiállítása daczára csak 50 kr. A mű csinos vászonkötésben van, hozzácsatolva a kiállítás színes térképe. A jeles szerzők e munkával igen nagy szolgálatot tettek a kiállítás látogatóinak, kik e műből a fővárosra s kiállításra vonatkozólag minden irányban tájékozást nyernek. Nem ajánlhatjuk eléggé a t. vidéki közönségnek.

Nyílt tér.

Köszönetnyilvánítás.

Azon rendkívüli részvételért, melyet a t. barátok, ismerősök, a t. katonai tisztikar s az illető egyletek, a felejtethetlen férj, illetve atya, néhai Neurihrer Sándor, végtisztességén tanusítani szivesek voltak, fogadják legőszintébb köszönetünket.

A mélyen gyászoló család.

*) Ezen rovat alatt megjelenteknek sem tartalma-, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.

Brassai piaczi árfolyam.

Brassó, 1885 hó junius 9-én.

Román papírpénz à 20 frankos	8.95 vétel	8.98 eladás.
ezüstpénz à 20	8.85	8.90
Napoleon d'or (aranypénz)	9.86	9.90
Török lira	11.18	11.22
Orosz imperial	10.10	10.14
Arany	5.78	5.82
Orosz papírrubel	125.—	126.—

Felelős szerkesztő: **Szterényi József.**

Kiadótulajdonos: **Alexi könyvnyomdája.**

HIRDETMÉNYEK.

**Használatban volt
épületek, fosztenek, álláskecskepadok,
vaskapcsok,**

s különféle építési eszközök eladók kisebb és nagyobb részletekben a Klastrom-utca végén lévő építési rakhelyen.

(129) 5—5

Kiadó szállások.
Bolonyában, mester-utca
333. szám alatt
emeléti és földszinti kisebb-nagyobb szállások
kiadók
és azonnal elfoglalhatók.
(107) 12—12

Előnyös alkalmazást

nyernek: ügynökök, hivatalnokok, kereskedők, magánzók stb., kik osztrák-magyar állam- és dijsorsjegyek havonkénti lefizetése mellett eladásával az 1883. évi XXXI. törv.-czikk értelmében, foglalkozni óhajtanak; némi tevékenység mellett

— havonként 100—300 forintnyi jövedelemre —

számíthatni. — Ajánlatok, a jelen foglalkozás megnevezésével intézendők —

(122b) 4—6

A fővárosi váltóüzlet-társaság
ADLER és társához Budapest.

Anzeige.

Das in meinem Hause Altstadt No. 1. befindliche Mehllhandlungslocal nebst dazu gehörigem Magazin, ebenso ein Zimmer und eine Küche sind zu vermieten oder auch abgefordert.

Zu dem in diesem Hause befindlichen Wirthschaftsgechäfte suche ich einen kautionsfähigen Verrechnungswirthen, event. ist dieses Wirthlocal zu vermieten.

Samuel Alark.

Iskola Alapítvány — Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár — Fundatia pentru Scoala — Biblioteca Napoca

H i r d e t m é n y.

Egy 8 és egy 6 lóerejű, a legjobb karban levő és aránylag keveset használt *Robey és Társa-féle gőzeséplőgép* a hozzátartozó kazánokkal és mindennemű felszereléssel rendkívül olcsó árban és esetleg igen kedvező feltételek mellett eladó. — Megtekinthető Uzonban Mantsu Theodornál.

Ugyszintén egy a legjobb karban levő, rendkívül erős szerkezetű, 20 lóerejű *Locomobil, darmstadti gyártmány*, továbbá 2 velenzei módozatra fából épült *fűrész Gatter* egy és két késre alkalmazható, azonkívül egy *kőfűrész asztalostól*, egy *fűrészfogvágó gép* egy *fűrészélesztő gép* és többnemű fűrésztelephez szükségeltető eszközök jutányos áron eladók. — Értekezhetni a tulajdonos

(88) 12 —

Malcher Mórnál, Brassóban.

PAPP FERENCZ

butorgyártó

ajánlja a nagyérdemű közönség szives figyelmébe Brassóban, a Czérna- és Nagy-utca sarkán lévő dusan felszerelt

butorraktárát.

Ugyanitt megrendelések mindennemű asztalos és kárpitos munkákra a legjutányosabb áron elfogadtatnak.

Diófa furniok négyszög láb 3 krért kaphatók.

19 —